

VU Research Portal

Een gevoel van dreiging [Bespreking van: F. Bovenkerk (2012) Een gevoel van dreiging: criminologische opstellen]

van Steden, R.

published in

Openbaar bestuur

2012

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

van Steden, R. (2012). Een gevoel van dreiging [Bespreking van: F. Bovenkerk (2012) Een gevoel van dreiging: criminologische opstellen]. *Openbaar bestuur*, juni, 31.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Bovenkerk, F., *Een gevoel van dreiging: criminologische opstellen*, Amsterdam/Antwerpen: Augustus, 2011.

Ronald van Steden
Vrije Universiteit Amsterdam

Hoe is het mogelijk dat we ons in één van de veiligste landen ter wereld zo onbehagelijk en zelfs angstig voelen? Frank Bovenkerk, emeritus hoogleraar criminologie, somt de feiten in zijn laatste bundel essays nog eens nuchter op: sinds 1945 is er geen oorlog meer op Nederlands grondgebied uitgevochten, na de watersnoodramp van 1953 zijn we niet meer getroffen door ernstige natuurrampen, de laatste echt dodelijke griep epidemie in ons land dateert van 1922, en ondeugdelijke keukentrapjes eisen veel meer slachtoffers dan criminaliteit. Tegelijk is Bovenkerk zich ervan bewust dat het hier in de dagelijkse praktijk niet om draait. Het veiligheidsdebat wordt gevoed door emoties, niet door statistiek.

Dit heeft serieuze gevolgen voor hoe politici, bestuurders en ambtenaren met het grote maatschappelijke vraagstuk van terrorisme in een multiculturele samenleving omgaan. 'Ik zie politici en andere verantwoordelijke autoriteiten nog niet zo gemakkelijk in het openbaar verklaren dat we niet alle gevaren kunnen uitschakelen terwijl dat de werkelijkheid is', noteert Bovenkerk. Het gevolg is dat de overheid volop repressieve en preventieve maatregelen blijft nemen, zonder dat het leven er echt veiliger op wordt. Hoe rationeel zijn al die maatregelen dus eigenlijk? Schieten we niet door, blind als we zijn voor kwalijke neveneffecten? De beleidsmatige behandeling van veiligheidsproblemen lijkt soms erger dan de kwaal zelf.

Op een zeer toegankelijke manier laat Bovenkerk zien hoe Nederland is omgegaan met de (vermeende) dreiging van 'nieuw terrorisme' na de aanslagen van 9/11 en de moord op Theo van Gogh. Hij doet dat aan de hand van zes, meestal eerder gepubliceerde of voorgedragen, opstellen die afzonderlijk van elkaar kunnen worden gelezen. Zo analyseert hij het strafrechtelijk discours rondom eerwraak, keert hij zich tegen een boerkaverbod, en legt hij uit dat 'romantiek en de zucht naar avontuur' voor beginnende terroristen belangrijker zijn dan fundamentalistische drijfveren. Tezamen bieden de hoofdstukken een prettige tegenwind te midden van harde stemmen die het mislukken van de multiculturele samenleving scanderen. Helaas blijft onduidelijk hoe we de negatieve spiraal van nog meer veiligheid precies kunnen keren. Ik zie uit naar de volgende bundel van Bovenkerk.